

Flak 4: Tidligpensjonstillegg for årskullene 1963-1970

I følge avtalen gis det et tidligpensjonstillegg, kalt «overgangstillegg», til årskullene 1963-1970. Dette er de første åtte årskullene som får ny, livsvarig AFP istedenfor dagens AFP, som er en tidligpensjonsordning.

Tidligpensjonstillegget gis i alderen fra 62 til 67 år for de som fratrer offentlig stilling. Selv om tillegget bare gis fram til 67 år, vil samordningen av den oppsatte pensjonen fra bruttoordningen i disse tilfellene innrettes slik at det livsvarige pensjonsnivået fra 67 år blir lik pensjonsnivået fra f.eks. 62 år inklusive tidligpensjonstillegget.

For 1963-kullet er tillegget på 0,15 G, tilsvarende 14 045 kroner i dag. For senere årskull trappes tillegget ned med 12,5 prosentpoeng for hvert påfølgende årskull etter 1963-kullet.

Tabell 1: Nedtrapping av fullt tidligpensjonstillegg etter årskull, kroner og prosent av lønn på hhv. 468 200 kr (5 G) og 562 000 kr (6 G) i årene 62-67 år

	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Tillegg	14 045	12 289	10 534	8 778	7 023	5 267	3 511	1 756	0
I pst av 5 G	3,0	2,6	2,3	1,9	1,5	1,1	0,8	0,4	0,0
I pst av 6 G	2,5	2,2	1,9	1,6	1,3	0,9	0,6	0,3	0,0

Eksempel: Tabell 1 viser at en som er født i 1965, som går av mellom 62 og 67 år og kvalifiserer til fullt tillegg, får et tidligpensjonstillegg på 10 534 kroner, noe som tilsvarer 2,3 prosent av en inntekt på 5 G. Tidligpensjonstillegget kommer på toppen av pensjon fra folketrygden, ny livsvarig AFP, oppsatte pensjonsrettigheter fra dagens bruttoordning, ny opptjening av alderspensjon i påslagsordningen og et «2011-tillegg» som gir noe kompensasjon for rettigheter i bruttoordningen tjent opp før 2011, da levealdersjusteringen ble innført.

Det er krav til fratreden og krav til tjenestetid for å få tillegget:

- **Arbeidstaker må fratre medlemspliktig stilling.** I kommunal sektor betyr det at du må slutte helt i stillingen fordi innmeldingskravet i pensjonsordningen i KS-området er fra første krone. I statlig sektor betyr det at du må redusere stillingsstørrelsen til under 20 pst fordi innmeldingskravet i SPK bare omfatter deltidsstillinger på 20 pst eller høyere.
- For å få et fullt tillegg kreves 40 års tjenestetid, og for å få et delvis tillegg kreves minst 15 års tjenestetid.

Tillegget gis forholdsmessig for personer med tjenestetid mellom 40 og 15 år og justeres for gjennomsnittlig stillingsandel. Tillegget levealderjusteres ikke, og avkortes ikke mot arbeidsinntekt. Du vil altså ikke risikere å miste tillegget hvis du har inntekt fra privat sektor, styrehonorar fra borettslag e.l.

Eksempel: En person som er født i 1963, har jobbet i 80 pst stilling og startet i arbeid som 27-åring, vil få et årlig tidligpensjonstillegg på $0,15 G \times 35/40 \times 80/100 = 0,105 G = 9\,832$ kroner i inntil fem år. Brøken «35/40» forklares slik: Fullt tillegg gis til de som har 40 år i tjenstepensjonsordningen. Denne personen startet som 27-åring i 1990 og vil dermed ha 35 år i 2025 når han er 62 år.

Selv om tillegget bare gis for årene 62 til 67 år, bidrar det likevel til å løfte den livsvarige pensjonen. Det skjer på følgende måte:

- Hvis personen fratrer ved 62 år gjøres det en foreløpig samordning av den oppsatte pensjonen fra dagens bruttoordning. Den foreløpige samordningen gjøres på en slik måte at personen «antas» å ha inntekt fram til 67 år.
- Når personen blir 67 år gjøres det en endelig samordning. Den oppsatte bruttopensjonen fra 67 år blir da høyere enn den foreløpige bruttopensjonen personen har hatt fram til 67 år. Pensjonen etter 67 år (uten tidligpensjonstillegg) kan dermed bli om lag lik pensjonen før 67 år (med tidligpensjonstillegg).

Det at en får en like stor pensjon før og etter 67 år for den som f.eks. har tatt ut pensjonen fra 62 år og får tidligpensjonstillegg for årene 62-66 år, kan med andre ord forklares som en «periodisering» av den oppsatte pensjonen fra bruttoordningen.

Tidligpensjonstillegget løfter den livsvarige pensjonen for de som fratrer før 67 år for årskullene 1963-1970, men mindre enn det som vises i tabell 1. Den økonomiske verdien av tidligpensjonstillegget er avgrenset til verdien av tillegget i de 5 årene fra 62 til 67 år.

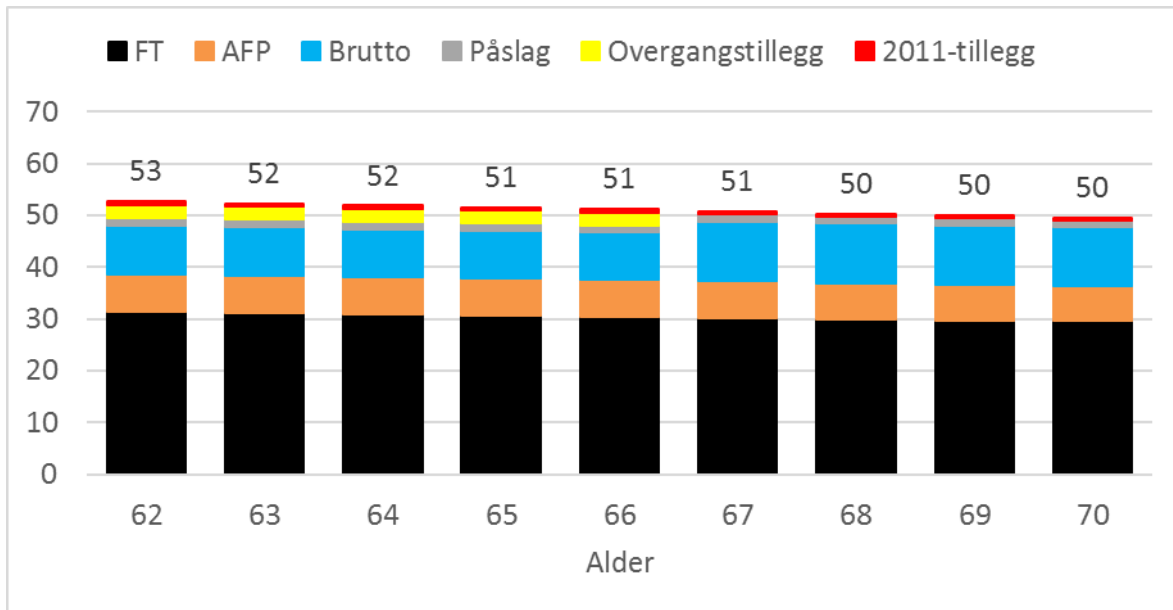
Forklaring til figurene på neste side

Figur 1 viser hva pensjonen blir for den som går av ved 62 år. Samlet pensjon består da av folketrygd, AFP, oppsatt bruttopensjon, ny tjenstepensjon, tidligpensjonstillegg (overgangstillegg) og 2011-tillegg («individuell garanti»). Tidligpensjonstillegg gis fra 62 til 67 år. Den oppsatte bruttopensjonen samordnes slik at den er noe lavere i de årene personen får tidligpensjonstillegg og noe høyere når dette tillegget faller bort fra 67 år. Samlet blir pensjonen lik fra 62 til 70 år, grunnen til at kompensasjonen går noe ned er at all løpende pensjon underreguleres på samme måte som folketrygden.

Figur 2 sammenlikner dagens ordning (dersom denne hadde blitt videreført) med den nye ordningen som er avtalt. I dagens ordning er AFP en tidligpensjonsordning fram til 67 år. Hvis vi skal sammenlikne det livsvarige nivået på pensjonen, er det derfor enklest å sammenlikne nivået ved 67 år i dagens ordning, til venstre i figuren, med nivåene som framkommer i høyre del av figuren. Vi ser at det livsvarige nivået på pensjonen i ny ordning er like god som dagens ordning ved 67 år for de som står i arbeid til mellom 63 og 64 år. Det betyr at de som står i arbeid lenger enn 63-64 år vil komme bedre ut med ny ordning.

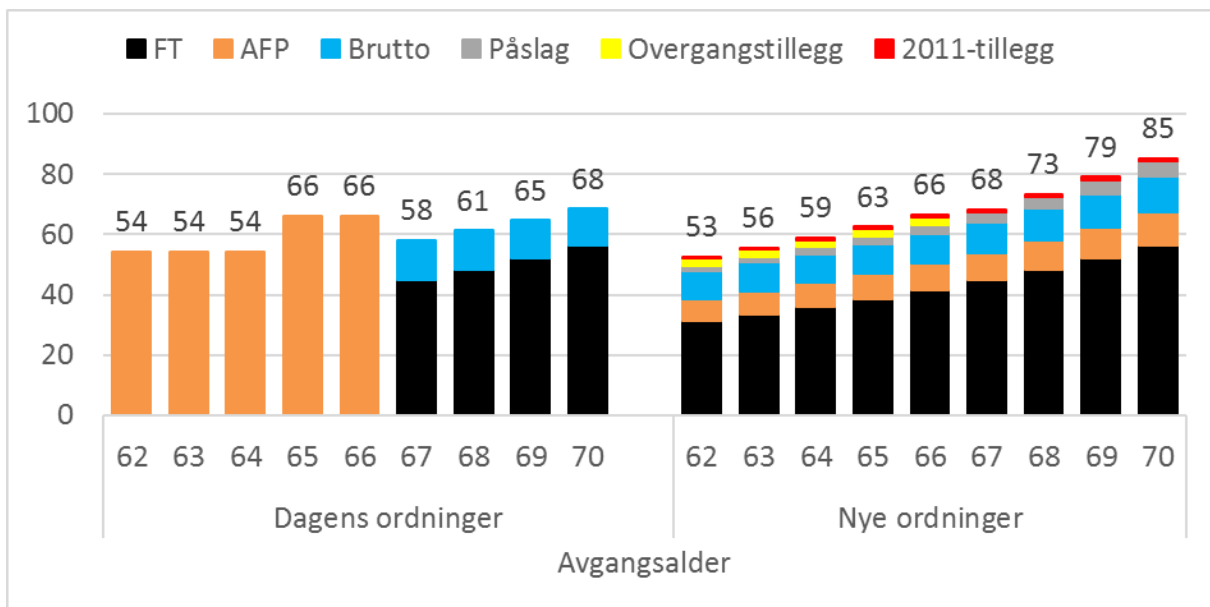
For en detaljert forklaring til figur 2 se side 4.

Figur 1: Pensjon etter alder for de som slutter ved 62 år, 1963-kullet, 35 år i folketrygd og tjenestepensjon ved 62 år, lønn 6 G (561 804 kr), sluttlønn lik gjennomsnittslønn

Kilde: ASD

Figur 2: Pensjon på uttakstidspunktet, ny ordning sammenliknet med gammel ordning, 1963-kullet, 35 år i folketrygd og tjenestepensjon ved 62 år, lønn 6 G (561 804 kr), sluttlønn lik gjennomsnittslønn. For en detaljert forklaring av figuren se side 4

Kilde: ASD

Detaljert forklaring til figur 2

Venstre side i figur 2 viser dagens pensjonsordning for offentlig ansatte. Den har AFP som tidligpensjonsordning mellom 62 og 67 år og alderspensjon fra 67 år.

Høyre side i figur 2 viser den nye pensjonsordningen for offentlig ansatte. Dette er en allårsordning med en livsvarig AFP. Her øker den livsvarige pensjonen med uttaksalderen.

Listen under forklarer hva pensjonen blir for en som er født i 1963 ved forskjellige avgangsaldrer, gitt de forutsetninger om opptjeningsstid mv. som er nevnt.

Avgang 62 år:

Dagens ordning: Først 54 % i tre år, så 66 % i to år, så 58 % resten av livet.

Ny ordning: 53 % resten av livet.

Avgang 63 år:

Dagens ordning: Først 54 % i to år, så 66 % i to år, så 58 % resten av livet.

Ny ordning: 56 % resten av livet.

Avgang 64 år:

Dagens ordning: Først 54 % i ett år, så 66 % i to år, så 58 % resten av livet.

Ny ordning: 59 % resten av livet.

Avgang 65 år:

Dagens ordning: Først 66 % i to år, så 58 % resten av livet.

Ny ordning: 63 % resten av livet.

Avgang 66 år:

Dagens ordning: Først 66 % i ett år, så 58 % resten av livet.

Ny ordning: 66 % resten av livet.

Avgang 67 år:

Dagens ordning: 58 % resten av livet.

Ny ordning: 68 % resten av livet.

Avgang 68 år:

Dagens ordning: 61 % resten av livet.

Ny ordning: 73 % resten av livet.

Avgang 69 år:

Dagens ordning: 65 % resten av livet.

Ny ordning: 79 % resten av livet.

Avgang 70 år:

Dagens ordning: 68 % resten av livet.

Ny ordning: 85 % resten av livet.